

TARIM

Afyonkarahisar bitkisel üretim yönünden çevre iller arasında ilk sıradadır ancak Manisa'nın gerisindedir. Afyonkarahisar 2013 yılında yıllık 1.308.874.000 TL'lik üretimiyle ülke genelindeki bitkisel üretimin yaklaşık %1,4'ünü gerçekleştirmiştir. Afyonkarahisar bu değerle Türkiye genelinde 21. sırada yer almıştır. İlin bitkisel üretimi, Manisa hariç çevre illerin hepsinin üzerindedir. Afyonkarahisar'daki bitkisel üretimi Eskişehir ve Kütahya takip etmektedir. Çevre illerde en az bitkisel üretimi Uşak gerçekleştirmiştir.

Tablo 29 - İllerin Bitkisel Üretim Değerleri ve Türkiye Genelindeki Payları

	Bitkisel Üretim (1.000 TL)	Payı (%)	Sırası
Afyonkarahisar	1.308.874	1,4	21
Eskişehir	1.204.463	1,3	26
Kütahya	747.748	0,8	42
Manisa	2.609.546	2,8	9
Uşak	688.556	0,7	46

Kaynak: TÜİK, Seçilmiş Göstergelerle Türkiye, İl Yayınları (2013)

Canlı hayvanlar değerinde Afyonkarahisar çevresindeki illerden daha iyi konumdadır. Afyonkarahisar Türkiye'deki canlı hayvanlar değerinin %2,3'ünü karşılamaktadır. Afyonkarahisar canlı hayvanlar değeri bakımından Türkiye'de 8. sırada bulunmaktadır. Bu açıdan Afyonkarahisar'da hayvancılığın ciddi bir potansiyeli bulunmaktadır.

Tablo 30 - İllerin Canlı Hayvanlar Değerleri ve Türkiye Genelindeki Payları

	Canlı Hayvanlar Değerleri (1.000 TL)	Payı (%)	Sırası
Afyonkarahisar	1.342.358	2,3	8
Eskişehir	701.333	1,2	34
Kütahya	632.459	1,1	42
Manisa	1.257.336	2,2	10
Uşak	674.431	1,2	34

Kaynak: TÜİK, Seçilmiş Göstergelerle Türkiye, İl Yayınları (2013)

Çevre iller içinde hayvansal üretim değerleri açısından Afyonkarahisar ilk sıradadır. 2013 yılı TÜİK verilerine göre, Afyonkarahisar'da hayvansal üretim değeri 352.241.000 TL olmuştur. Bu değerle Afyonkarahisar Türkiye genelinde 16. sırada yer almıştır. Afyonkarahisar Türkiye'deki canlı hayvanlar değerinin %1,7'sini karşılamaktadır. Afyonkarahisar'ı Manisa ve Kütahya takip etmektedir.

Tablo 31 - İllerin Hayvansal Üretim Değerleri ve Türkiye Genelindeki Payları

	Hayvansal Üretim Değerleri (1.000 TL)	Payı (%)	Sırası
Afyonkarahisar	352.241	1,7	16
Eskişehir	213.020	1,0	42
Kütahya	218.204	1,1	40
Manisa	291.758	1,4	30
Uşak	129.461	0,6	61

Kaynak: TÜİK, Seçilmiş Göstergelerle Türkiye, İl Yayınları 2013

Çevre iller arasında işlenen tarım alanlarında Afyonkarahisar 2. sıradadır. Ülke genelinde %20,1 oranındaki nadas alanları oranının Eskişehir'deki gibi tarım istihdam oranı

düşük illerde daha yüksek olduğu görülürken, bu alanların Afyonkarahisar ve Kütahya'daki oranı %17,5 ve %13,6 gibi düşük bir seviyededir. Bu durum, il genelinde toprağın yoğun olarak ekilip biçildiğini ve fazla nadasa bırakılmadığını göstermektedir. Ülke genelinde %4'lük tarım alanını kaplayan sebze bahçelerinde ise, Afyonkarahisar'ın %1,6'lık bir değere sahip olduğu görülmektedir. İlde, özellikle iklim koşullarına bağlı nedenlerle sınırlı alanlarda yapılan sebze üretimi, katma değerlerin artırılması için önemlidir.

Tablo 32 - Tarım Alanlarının Kullanımına Göre Dağılımı

	İşlenen Tarım Alanı (Ha)	Ekilen (%)	Nadas (%)	Sebze Bahçeleri Alanı (%)
Afyonkarahisar	452.494	80,9	17,5	1,6
Eskişehir	569.203	65,8	32,5	1,7
Kütahya	309.253	84,3	13,6	2,1
Manisa	310.263	85,1	3,9	11,0
Uşak	222.750	96,3	0,5	3,2
Türkiye	20.578.637	75,9	20,1	4,0

Kaynak: TÜİK, Seçilmiş Göstergelerle Türkiye, İl Yayınları (2013)

İlde uzun ömürlü bitkilerin kapladığı alanlarda diğer meyveler, içecek ve baharat bitkileri alanı öne çıkmaktadır. Manisa'dan sonra uzun ömürlü bitkiler alanında Afyonkarahisar ikinci sıradadır. Söz konusu türdeki alanların payı ülke genelinde %59,9 iken, Afyonkarahisar'da %92,3'tür. Afyonkarahisar, bu yönden yakın çevresindeki illerin önündedir.

Tablo 33 - Uzun Ömürlü Bitkiler Alanlarının Türlerine Göre Dağılımı

	Toplam Uzun Ömürlü Bitkiler Alanı (Ha)	Diğer Meyveler, İçecek ve Baharat Bitkileri Alanı (%)	Bağ Alanı (%)	Zeytin Ağaçlarının Kapladığı Alan (%)
Afyonkarahisar	18.448	92,3	7,7	0,0
Eskişehir	4.436	72,6	24,1	3,3
Kütahya	7.676	95,6	4,4	0,0
Manisa	190.793	12,5	39,5	48,0
Uşak	8.607	44,5	54,1	1,4
Türkiye	3.232.035	59,9	14,5	25,6

Kaynak: TÜİK, Seçilmiş Göstergelerle Türkiye, İl Yayınları (2013)

Çevre iller arasında organik üretimde en iyi konumdaki ikinci il Afyonkarahisar'dır. Sadece Manisa, Afyonkarahisar'dan daha iyi konumdadır. Ülke genelinde organik üretim yapan 60.797 çiftçinin 488'i (%0,8'i) Afyonkarahisar'dadır. İlde organik üretim yapılan alan 1.507 hektardır. Bu alan Türkiye'deki organik tarım alanlarının %0,20'sine denk gelmektedir. Uşak'ta ise hiç organik üretim yapılmamaktadır. Eskişehir en az organik üretim yapılan illerdendir. Kütahya'da organik üretim alanı Türkiye'nin %0,07'dir.

Tablo 34 - Organik Üretim

	Çiftçi Sayısı	Üretim Alanı (Hektar)	Üretim (Ton)
Afyonkarahisar	488 (%0,80)	1.507 (%0,20)	7.140 (%0,44)
Eskişehir	13 (%0,02)	168 (%0,02)	864 (%0,05)
Kütahya	203 (%0,33)	500 (%0,07)	1.899 (%0,12)
Manisa	2.278 (%3,75)	13.913 (%1,81)	68.776 (%4,24)
Uşak	83 (%0,14)	329 (%0,04)	360 (%0,02)
Türkiye	60.797	769.014	1.620.466

Kaynak: TÜİK, Seçilmiş Göstergelerle Türkiye, İl Yayınları (2013)